

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΜΥΣΤΡΑ

ΜΑΘΗΤΕΣ Β5
Σχ. Έτος 2021-2022

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Ο **Μυστράς**, γνωστός και ως **Μυζηθράς** στο *Χρονικόν του Μορέως*, ήταν μία οχυρωμένη ελληνική πόλη και πρώην δήμος (Δήμος Μυστρά) στη Λακωνία της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Ευρισκόμενος στον Ταΰγετο, κοντά στην αρχαία Σπάρτη, ο Μυστράς υπήρξε πρωτεύουσα του βυζαντινού Δεσποτάτου του Μυστρά τον 14ο και 15ο αιώνα, βιώνοντας μία περίοδο ευημερίας και πολιτιστικής άνθησης. Η περιοχή παρέμεινε κατοικημένη καθ' όλη τη διάρκεια της οθωμανικής περιόδου, όταν εσφαλμένα θεωρήθηκε από τους δυτικούς ταξιδιώτες ότι ήταν η αρχαία Σπάρτη. Τη δεκαετία του 1830, εγκαταλείφθηκε και χτίστηκε η νέα πόλη της Σπάρτης, περίπου 8 χιλιόμετρα ανατολικά.

General information

- Mystras was a fortified Greek city near ancient Sparta. It was the capital of the Byzantine Despotate of Mystras in the 14th and 15th centuries, experiencing a period of prosperity and cultural flourishing. The area remained inhabited throughout the Ottoman period.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΖΩΗ ΣΤΟ

● ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΜΥΣΤΡΑ

Οι πόλεις του ύστερου Μεσαίωνα λειτουργούσαν ως νησίδες μεταπρατικών δραστηριοτήτων μέσα σ' ένα φεουδαλικό οικονομικό σύστημα, όπου το μεγαλύτερο τμήμα του εισοδήματος προερχόταν από την αγροτική οικονομία. Σε πολλές περιπτώσεις όμως, η στενή σύνδεσή τους με την αγροτική περιοχή που τις περιέβαλλε, τους έδινε έναν "παραδοσιακό" χαρακτήρα. Μεγάλοι γαιοκτήμονες αλλά και αγρότες κατοικούσαν στα αστικά κέντρα ενώ, τουλάχιστον στο βυζαντινό κόσμο, οι έμποροι και οι βιοτέχνες ήταν συχνά κύριοι και μεγάλων εκτάσεων γης. Η πόλη αποκτά έτσι ένα δυσυπόστατο χαρακτήρα. Είναι "παραδοσιοκρατική" ή "παρασιτική", ενταγμένη στον περιορισμένο οικονομικό κύκλο του φεουδαλικού συστήματος. Από την άλλη όμως, οι μεταπρατικές και τραπεζιτικές δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα μέσα στα τείχη της προετοιμάζουν αλλαγές, που θα οδηγήσουν το 15ο αιώνα σε καπιταλιστικές πρακτικές και αντιλήψεις.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Οι πηγές μας για τον Μυστρά δεν παρέχουν πολλά στοιχεία για την αστική οικονομία και το εμπόριο. Αναφέρονται κυρίως, στους μεγάλο γαιοκτήμονες και την παρουσία σημαντικών εκκλησιαστικών ιδρυμάτων της πόλης. Η ιδιαιτερότητα αυτή δίνει την εντύπωση ενός αστικού συνόλου, ενταγμένου πλήρως στην οικονομική ζωή της υπαίθρου. Η εικόνα που έχουμε για τις μεταπρατικές δραστηριότητες στον Μυστρά, είναι θολή, με σημαντικά κενά και πολλές σιωπές.

Economic life in the mystery

- We do not have much information about the urban economy and trade. Large landowners and farmers lived in urban centers while, at least in the Byzantine world, merchants and craftsmen were often masters and large areas of land. They refer mainly to the large landowners and the property of important ecclesiastical institutions of the city. This peculiarity gives the impression of an urban ensemble, fully integrated in the life of the countryside.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

- Η πόλη του Μυστρά ήταν το σημείο συγκέντρωσης, διάθεσης στην αγορά ή εξαγωγής στην Ιταλία, της αγροτικής παραγωγής της κοιλάδας του Ευρώτα. Τα προϊόντα που έρχονταν στην πόλη από τις γειτονικές περιοχές, ήταν λάδι, μέλι, εσπεριδοειδή, σιτάρι και μετάξι. Έμποροι από τη Βενετία και τη Ραγούζα έφθαναν στον Μυστρά, για να αγοράσουν αγροτικά προϊόντα, κυρίως μετάξι και για να πουλήσουν υφάσματα, πολύτιμους λίθους και όπλα. Η πόλη συνδέθηκε έτσι με το διεθνές εμπόριο της ανατολικής Μεσογείου κι αναδείχθηκε σε οικονομικό κέντρο μιας αγροτικής ενδοχώρας.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

- Οι ιδιαίτερες καταναλωτικές ανάγκες των ιταλικών πόλεων επέβαλλαν την παραγωγή συγκεκριμένων αγαθών. Από το 14ο αιώνα, φαίνεται ότι αυξάνεται η παραγωγή μεταξιού στην περιοχή του Μυστρά, φαινόμενο που θα συνεχιστεί και στους επόμενους αιώνες. Η επεξεργασία του όμως και η παρασκευή πολυτελών υφασμάτων δε γίνεται στο δεσποτάτο του Μοριά, αλλά στις πόλεις της Ιταλίας. Ο Μυστράς γίνεται έτσι ο πρώτος σταθμός ενός διαμετακομιστικού εμπορίου, που καταλήγει στη Δύση κι ωφελεί κυρίως τις οικονομίες των πόλεων της ιταλικής χερσονήσου.

Agricultural production

- Mystras was the gathering point. The products were available for purchase there and were exported to Italy and the Eurotas valley. The products that arrived from neighboring areas were: oil, honey, citrus fruits, wheat, silk. Merchants from Venice and Ragusa arrived in Mystras to buy agricultural products, mainly silk, and to sell cloth, precious stones and weapons.

Agricultural production

- Mystras also became associated with international trade in the eastern Mediterranean and became the economic center of a rural hinterland. The consumer needs of the Italians forced the production of specific goods, such as silk. In addition, the fabrics were made in Italy, sold in Mystras and ended up in the West.

ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

- Η μεγάλη γαιοκτησία κυριαρχεί στην κοιλάδα του Ευρώτα, κατά την Υστεροβυζαντινή περίοδο. Μεγάλες εκτάσεις γης ελέγχει και η Εκκλησία, κυρίως η Μονή της Οδηγήτριας, που έχει λάβει σημαντικά προνόμια για γαίες στη Λακωνία και στην Αρκαδία. Η γη καλλιεργείται από παροίκους, οι οποίοι είναι νομικά ελεύθεροι κι όχι εξαρτημένοι από τον ιδιοκτήτη των εκτάσεων, όπου εργάζονται. Οι υποχρεώσεις τους απέναντι στο μεγάλο γαιοκτήμονα είναι κυρίως οικονομικής φύσης και περιλαμβάνουν την παροχή μισθώματος, δώρων και προσωπικής εργασίας σε άλλα κτήματα του.

ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

- Οι μέθοδοι εκμετάλλευσης δεν έχουν αλλάξει σημαντικά σε σχέση με τους προηγούμενους αιώνες. Το όργωμα των χωραφιών γίνεται με βόδια, ενώ περίοδοι αγρανάπαυσης διαδέχονται τις περιόδους εντατικής καλλιέργειας. Οι μύλοι είναι λίγοι και λειτουργούν συνήθως με νερό. Το 14ο αιώνα εμφανίζονται οι πρώτοι ανεμόμυλοι. Μηχανοκίνητοι μύλοι δεν είναι γνωστοί στο βυζαντινό κόσμο, αν και στη Δύση του 15ου αιώνα χρησιμοποιούνται συχνά.

Exploitation methods

- Large land ownership dominates the valley of Eurotas during the Late Byzantine period. The church controls large areas of land. The land is cultivated by the inhabitants who are legally free and their obligations to the large landowner are economic. In addition, the plowing of the fields is done with oxen, the mills are few and they usually work with water. Finally, in the 14th century, the first windmills appear

Ο ΜΥΣΤΡΑΣ ΩΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

- Η πόλη του Μυστρά γίνεται από τις αρχές του 14ου αιώνα το πολιτικό και εκκλησιαστικό κέντρο της βυζαντινής Πελοποννήσου. Οι δεσπότες κι η αυλή τους, οι μητροπολίτες, η υψηλή αριστοκρατία κατοικούν στην πόλη κι η παρουσία τους δίνει ώθηση στις οικονομικές δραστηριότητες. Ο Μυστράς λειτουργεί ως καταναλωτικό κέντρο, στο οποίο φθάνουν υφάσματα, αντικείμενα πολυτελείας, χαρτί και όπλα, για να καλυφθούν οι ανάγκες των δεσποτών, της ακολουθίας τους και των αριστοκρατών.

Ο ΜΥΣΤΡΑΣ ΩΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟ ΜΕΣΟ

- Οι εισαγωγές γίνονται από τη Βενετία, τη Φλωρεντία και τη Ραγούζα. Σημαντικοί σταθμοί του διαμετακομιστικού εμπορίου προς τον Μυστρά, αποτελούν τα βενετικά λιμάνια της Μεθώνης και της Κορώνης. Ο δρόμος, που συνδέει τη Λακωνία με τα λιμάνια της μεσσηνιακής ακτής και περνά από τον Ταΰγετο, αποκτά έτσι και εμπορική σημασία.

Mystras as a consumer center

- Mystras at the beginning of the 14th century was the political and ecclesiastical center of the Byzantine Peloponnese. Moreover, it was the consumer center where fabrics, luxury items, paper, weapons arrived to meet the needs of the despots, their entourage and the aristocracy. In addition, imports are made from Venice, Florence and Ragusa. Important stations of the transit trade to Mystras were the Venetian ports of Methoni and Koroni.

ΑΓΟΡΕΣ ΣΤΟΝ ΜΥΣΤΡΑ

- Η πλατεία στην 'Ανω Πόλη του Μυστρά, δίπλα στα παλάτια, δεν ήταν χώρος που προσφερόταν για αγορά. Τα προϊόντα ήταν δύσκολο να μεταφερθούν μέσα από τους στενούς δρόμους της Κάτω Χώρας ως την πλατεία των παλατιών. Φαίνεται λοιπόν ότι το "εμπορικό κέντρο" της πόλης βρισκόταν έξω από τα τείχη, κοντά στο μικρό ποτάμι που κυλούσε στους πρόποδες του βράχου του Μυστρά. Στις πόλεις του ύστερου Μεσαίωνα οι εμπορικές δραστηριότητες συγκεντρώνονταν συνήθως έξω από τα τείχη, στη συνοικία που ονομαζόταν "Βούργος".

ΑΓΟΡΕΣ ΣΤΟΝ ΜΥΣΤΡΑ

- Στην περιοχή αυτή, στην Έξω Χώρα, υπήρχε κι η συνοικία των Εβραίων, που έλεγχαν σημαντικό μέρος του διαμετακομιστικού εμπορίου της πόλης. Οι Εβραίοι, στις βυζαντινές πόλεις, έμεναν σε δικές τους γειτονιές, χωριστές από το υπόλοιπο οικιστικό σύνολο. Η παρουσία τους στο Μυστρά συνεχίστηκε και στους επόμενους αιώνες, όταν η πόλη βρέθηκε υπό τουρκικό έλεγχο.

Shopping in Mystras

- The commercial center of the city was located outside the walls near the small river that flowed at the foot of the rock of Mystras. In the cities of the Late Middle Ages, commercial activities were concentrated outside the walls in the "Vourgos" district. In this area there was also a neighborhood of Jews who controlled a significant part of the trade. The Jews, in the Byzantine cities, lived separately, in their own neighborhoods.

ΠΗΓΕΣ

- ⦿ <http://www.ime.gr/choros/mystras/gr/B/13,14,15B.html>
- ⦿ ΣΧΕΤΙΚΟ ΒΙΝΤΕΟ
<https://youtu.be/eCo7EMkzrKs>